

Ekonomi-tek Volume / Cilt: 2 No: 3 September / Eylül 2013

Contents / İçindekiler

Contributors / Katkı Yapanlar iv

Editor's Introduction / Editörün Sunuşu..... v

Articles / Makaleler

Overview of Firm-Size and Gender Pay Gaps in Turkey: The Role of Informal Employment..... 1

Gizem Akar, Binnur Balkan, Semih Tümen

İnşaat Kesimi İstihdam mı Yaratıyor, Dışalmı mı Uyarıyor? 23

Gülay Günlük-Şenesen, Tolga Kaya, Ümit Şenesen

Comments on Prof. Colander's Paper, "What Should Turkish Economists Do and How Should They Do It?"..... 47

Fikret Şenses

Comments on Prof. Colander's Paper, "What Should Turkish Economists Do and How Should They Do It?"..... 55

Recep Kök

Guide for Authors / Yazarlar İçin Rehber..... 57

Contributors / Katkı Yapanlar

Osman Aydođuş
Ceyhun Elgin
Bülent Gülođlu
Recep Kök
Şirin Saracođlu
Aysıt Tansel
Gül İpek Tunç
Ercan Uygur
Özhan Üzümcüođlu

Editor's Introduction

This issue of *Ekonomi-tek*, which completes our second volume, contains two papers and two comments—the latter being responses to David Colander's paper, "What Should Turkish Economists Do and How Should They Do It?", published in the previous issue of this journal.

The first paper in this issue is by Middle East Technical University's Gizem Akar and Binnur Balkan and Semih Tümen, both of the Central Bank of Turkey. They examine the wage differential between equivalent workers according to firm size, gender, formality/informality, education, and other variables. For empirical work, the paper draws on the considerable amount of employee data for private-sector companies that was obtained from the Turkish Household Labor Force Surveys (THLFS), conducted between 2006 and 2012. For these seven years, there is micro-level information on the characteristics of a total of 585,769 workers, providing valuable observations for econometric estimations. While on average around 76% of these workers are formally employed, 24% turn out to be informally employed.

Notable results of the THLFS include: the share of informality declines with firm size, but it does not disappear altogether; also, informality is higher for younger workers but, as expected, lower for more educated workers; in addition, informal workers get lower wages than formal workers, the former receiving about two thirds of those of formal workers.

The empirical findings reveal, as expected, a business-size wage gap, meaning that larger organizations pay higher wages to equivalent workers than smaller ones. There is also a gender wage gap, that is, men are paid better than women after controlling for such characteristics as education and age. Furthermore, the company-size wage gap appears to be larger for informal jobs than for formal ones, meaning that the relative premium of working in a large enterprise is more pronounced for informal workers than their formal counterparts; meanwhile, the gender pay gap for informal workers is quite significant in small businesses and gets smaller as firm size goes up, ultimately disappearing in the biggest entities. Thus, the gender pay gap is a decreasing function of firm size for informal employment. For formal employment, on the other hand, the gender pay gap has no correlation with size of the company.

The second paper in this issue is by Gülay Günlük Şenesen from Istanbul University and Tolga Kaya and Ümit Şenesen, both from Istanbul Technical University. The authors aim to establish the magnitudes of backward linkage multipliers of construction activity on the basis of the 2002 Input-Output table of the Turkish Statistical Institute (TURKSTAT). Specifically, the focus is on the total employment and intermediate input demand generated by final demand for construction; actual numbers are derived by means of Structural Path Analysis (SPA), which provides not only the magnitudes but also the paths of the multiplier effects.

A major finding of this work is that the total employment effect of construction activity, including employment generated in other sectors by way of backward linkages, is not high. Specifically, it is roughly equivalent to the average of 31 sectors taken together. This rather weak job creator should be viewed against a backdrop of other sectors: the imported intermediate input demand in industry in general tends to be high. However, whereas intermediate import demand arising from construction activity itself is moderate, that coming from industries like basic metals (specifically, iron and steel), petroleum products, electricity, and natural gas, where construction has strong backward linkages, is remarkably strong.

Given these findings, the authors caution that policymakers should consider several alternate “paths” and effects when implementing pro-construction policies. There is always the danger that stimulation of this sector could aggravate Turkey’s chronic current-account deficits, which it seeks to reduce.

The first of the two comments on David Colander’s paper is by Fikret Şenses of Middle East Technical University. He agrees with Colander’s diagnosis of the flaws in the Turkish economic-research environment. However, Şenses parts company with Colander when it comes to a possible solution for this state of affairs. The second comment is a short note by Recep Kök of Dokuz Eylül University, who likewise supports Colander’s diagnosis of the ills bedeviling Turkish economists but disagrees on the type of remedy called for.

We look forward to coming up with more interesting articles for our readers in the coming issues.

Ercan Uygur

Editor

Ekonomi-tek

Editörün Sunuşu

Dergimiz *Ekonomi-tek*'in ikinci cildini tamamlayan bu sayısında iki makale ve iki yorum/eleştiri sunuyoruz. İki yorum, dergimizin bir önceki sayısında "What Should Turkish Economists Do and How Should They Do It?" başlığıyla yayımlanan David Colander'in makalesine yöneliktir.

Bu sayıdaki ilk makale, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Gizem Akar ve her ikisi de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan olan Binnur Balkan ve Semih Tümen'indir. Yazarlar, aynı özelliklere sahip işçilerin firma büyüklüğü, cinsiyet, kayıtlı/kayıt dışı istihdam, eğitim gibi değişkenleri dikkate alarak ücret farklarının nasıl oluştuğunu incelemektedirler. Makale, 2006 ile 2012 yılları arasında gerçekleştirilen Türkiye Hane Halkı İş Gücü Anketi'nden (THHİA) elde edilen özel kesim firmalarında çalışan ücretlilere ilişkin çok sayıda verinin incelenmesine dayanmaktadır. Bu dönemdeki yedi yıl için toplam 585,769 işçinin özelliklerine yönelik mikro-düzeyde bilgi vardır ve ekonometrik tahminler için değerli verilere ulaşılmıştır. Bu dönemde bu işçilerden yaklaşık % 76'sı kayıtlı olarak, yaklaşık %24'ü de kayıt dışı olarak istihdam edilmiştir.

THHİA'dan elde edilen dikkate değer şu bilgiler vardır; firma büyüklüğü arttıkça kayıtdışılık azalmakta fakat tümüyle ortadan kalkmamaktadır; kayıtdışılık genç işçiler arasında daha yaygındır ve, beklendiği gibi, daha eğitimli işçiler arasında daha azdır. Ayrıca, kayıtdışı istihdam edilen işçiler, kayıtlı olanlara göre, yaklaşık üçte iki oranında daha düşük ücret almaktadırlar.

Tahminler sonucunda elde edilen bulgular, beklendiği gibi, firma büyüklüğüne göre ücret farklılığını ortaya koymaktadır; büyük firmalarda çalışanlara, aynı özelliklere sahip daha küçük işletmelerdekine göre daha yüksek ücret ödenmektedir. Cinsiyete göre ücret farklılığı da vardır; eğitim ve yaş gibi değişkenler kontrol edildikten sonra, erkeklerin ücreti kadınlara göre daha yüksektir. Ayrıca, firma büyüklüğüne göre ücret farklılığı kayıtdışı olanlarda, kayıtlı olanlara göre, daha büyüktür. Şöyle ki, kayıtdışı çalışan işçiler için büyük işletmelerde çalışmanın göreceli getirisi, kayıtlı olan benzerlerine göre daha büyüktür. Aynı zamanda, küçük işyerlerinde kayıt dışı çalışanlarda cinsiyete göre ücret farklılığı çok daha yüksektir, işyeri büyüdükçe fark azalmakta ve giderek büyük işletmelerde ortadan kalkmaktadır. Öyleyse, kayıtdışı çalışanlar için cinsiyete göre ücret farklılığı işletme büyüklüğünün azalan bir işlevidir. Diğer yandan, kayıtlı istihdamda cinsiyete göre ücret farklılığı işletme büyüklüğü ile ilişkili değildir.

Bu sayıdaki ikinci makale, İstanbul Üniversitesi'nden Gülay Günlük Şenesen, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Tolga Kaya ve Ümit Şenesen'indir. Yazarlar bu makalede Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2002 Girdi-Çıktı tablosu temelinde geriye bağ çarpanlarının büyüklüğünü belirlemeyi amaçlamışlardır. Özellikle inşaat nihai talebinin yarattığı istihdam ve aragirdi etkileri üzerine odaklanmışlar ve çarpan etkilerinin yalnızca büyüklüğünü değil, yollarını/kanallarını da gösteren Yapısal Yol Çözümlemesi (YYÇ) yöntemini kullanmışlardır.

Burada elde edilen önemli bir bulgu, diğer sektörlerle olan geriye bağların yarattıkları da dahil olmak üzere, inşaat faaliyetinin yarattığı istihdamın yüksek olmamasıdır. Yaratılan istihdam, kabaca, dikkate alınan 31 sektörün ortalamasına eşittir. Bu zayıf istihdam etkisinin diğer sektörlerin yapısal özelliklerinden kaynaklandığı görülmektedir; genel olarak sanayi sektöründe dışalım aragirdi talebi yüksektir. İnşaat faaliyetinin kendisinin yarattığı aragirdi dışalım talebi yüksek değildir, ancak inşaat sektörünün önemli geriye bağlarının olduğu ana metaller (özellikle demir-çelik) petrol ürünleri, elektrik ve doğal gaz gibi diğer sektörlerden gelen aragirdi dışalım talebi çok güçlüdür.

Bu bulgular ışığında yazarlar politika yapıcılarını ihtiyatlı olmaya, inşaat faaliyetini teşvik ederken farklı "yolların" ve etkilerin olabildiğini dikkate almaya çağırıyorlar. İnşaat sektörünün canlandırılmasıyla birlikte Türkiye'nin azaltmaya çabaladığı kronik cari açığını yükseltme tehlikesi ortaya çıkmaktadır.

David Colander'in makalesine ilişkin ilk yorum/eleştiri Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Fikret Şenses tarafından yapılmıştır. Yazar, Türkiye'deki iktisat araştırmalarının ve yayınlarının ülke ekonomisi için yetersiz kaldığı teşhisini koyan Colander ile aynı görüştedir. Ancak bu duruma çözüm bulma konusunda Colander ile farklı düşünmektedir. İkinci yorum, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Recep Kök'ün kısa notunda yer alıyor ve benzer şekilde Colander'in yetersiz araştırmalar/yayınlar teşhisine katılırken önerilen çözüme katılmıyor.

Dergimizin gelecek sayılarında okuyucularımızın karşısına ilginç makalelerle çıkmayı sürdüreceğiz.

Ercan Uygur

Editör

Ekonomi-tek